

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัดเทศบาล ฝ่ายนิติการและการพาณิชย์

ที่ บร ๕๒๐๐๑.๐๒/๒๓

วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานการประเมินความเสี่ยงทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน นายกเทศมนตรีเมืองบุรีรัมย์ผ่านปลัดเทศบาลและหัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

ตามที่เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ก่อให้เกิดการทุจริตของหน่วยงาน และได้ศึกษาปัญหาและแนวโน้ม โอกาสในการเกิดการทุจริต เพื่อระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากการทุจริต หรือข้อผิดพลาดทั้งในระดับงบการเงิน บัญชี พัสดุ โดยการทำความเข้าใจกิจกรรมและ สภาพแวดล้อมของ ฯ รวมถึงการควบคุมภายในของงบการเงิน บัญชี และพัสดุ ซึ่งให้สอดคล้องกับ กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงาน เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ และเล็งเห็นว่าความเสี่ยงในการทุจริตหรือข้อผิดพลาดของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ นั้น

ดังนั้น เพื่อให้การรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เห็นควรแจ้งกองยุทธศาสตร์และงบประมาณดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

เรียน ปลัดเทศบาล

- เพื่อโปรดทราบและพิจารณา

- เนน ดวรงค์เงินกนกวรรณ

(นายณภัทร ทิศนะ)

หัวหน้าฝ่ายนิติการและการพาณิชย์

(นางสาวธรรชก ชันพิภพ)

หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

- 4 เม.ย. 2566

เรียน นายกเทศมนตรี

- เพื่อโปรดทราบ

- นายคมกริช สายชมภู

(นายคมกริช สายชมภู)
ปลัดเทศบาลเมืองบุรีรัมย์

เห็นชอบตามเสนอ

(นายสกล ไกรณภูมิ)
นายกเทศมนตรีเมืองบุรีรัมย์

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เทศบาลเมืองบุรีรัมย์
อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่างๆ การป้องกันการทุจริตคือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืนซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบพนักงานและผู้บริหารทุกคนและเป็นเจตจำนงของทุกองค์กร ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ใน เทศบาลเมืองบุรีรัมย์จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่ง ได้ว่าการดำเนินการของ เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิด ความเสี่ยงหายขึ้นก็จะเป็นความเสี่ยงหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

สารบัญ

หน้า

	คำนำ	
ส่วนที่ ๑	ความเป็นมา	๑
	หลักการและเหตุผล	๔
ส่วนที่ ๒	๑ วัตถุประสงค์.....	๖
	๒ กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
	๓ ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต.....	๒
	๔ ขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๙ ขั้นตอน.....	๒
	ขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๙ ขั้นตอน	๒
	ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง.....	๓
	ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง.....	๕
	ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง.....	๘
	ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง.....	๙
	ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง.....	๑๑
	ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง.....	๑๑
	ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง.....	๑๔
	ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง.....	๑๖
	ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง...	๑๖

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๑	เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood).....	๖
ตารางที่ ๒	เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบต่อบุคลากร.....	๖
ตารางที่ ๓	ช่วงระดับความเสี่ยง	๗
ตารางที่ ๔	ระดับความเสี่ยง.....	๘
ตารางที่ ๕	เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๘
ตารางที่ ๖	การประเมินการควบคุมความเสี่ยง.....	๙

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา

หลักการและเหตุผล

ตามคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ได้มอบหมายสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนนโยบาย และมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ และเป็นกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต เพื่อลดปัญหาการทุจริต และขับเคลื่อนภาครัฐสู่ธรรมาภิบาล ให้ดำเนินการตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบ ข้อ (๑) ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบในส่วนราชการและ หน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาค ส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพตติมิชอบได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล การทุจริตนอกจากการให้ พิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ยังมีการทุจริตของงานปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ

เทศบาลเมืองบุรีรัมย์โดยคณะกรรมการคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ และคณะกรรมการเตรียมความพร้อมสำหรับการ ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้กำหนดเป้าประสงค์หลักในการเพิ่มระดับของค่าดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (CPI) และเพื่อให้เป็นไปตามสำนักงาน ป.ป.ช. ได้นำเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มาใช้ในการประเมินการดำเนินงานของส่วนราชการ เพื่อยกระดับความโปร่งใสซึ่งจะสนับสนุนให้ค่า CPI ของประเทศสูงขึ้น ซึ่งเป็น เกณฑ์ประเมินผลที่ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐ ยกกระดับการดำเนินงานให้โปร่งใสและต่อต้านการทุจริตในองค์กร โดยสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการป้องกันการทุจริต การให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการ ทุจริต ก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมแก่เจ้าหน้าที่ในเทศบาลเมืองบุรีรัมย์

ส่วนที่ ๒

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑ วัตถุประสงค์

เพื่อให้ เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการป้องกันข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ให้ทำการทุจริต

๒ กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๔ กระบวนการ

๒.๑ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัตินอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

๒.๒ Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่ แรก ตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

๒.๓ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อ การกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้ทำการทุจริตเข้ามาได้อีก

๒.๔ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการ สิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันล่วงหน้าใน เรื่อง ประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๓ ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๓.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๓.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

๔ ขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๙ ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเผื่อระวังความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต

เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ ได้ทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ก่อให้เกิดการทุจริตของหน่วยงานและได้ศึกษาปัญหาและแนวโน้ม โอกาสในการเกิดการทุจริต เพื่อระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดขึ้นจาก การทุจริต หรือข้อผิดพลาดทั้งในระดับงบการเงิน บัญชี พัสดุ โดยการทำความเข้าใจกิจกรรมและ สภาพแวดล้อมของ ๖ รวมถึงการควบคุมภายในของการเงิน บัญชี และพัสดุ ซึ่งให้สอดคล้องกับ กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงาน เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ และเล็งเห็นว่าความเสี่ยงในการทุจริตหรือข้อผิดพลาดของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

Known Factor ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดซ้ำสูง หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor ไม่เคยเกิดหรือมีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์
ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต : ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริการจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง		
	กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้ อย่างไม่เหมาะสมคือ มีการกำหนดอย่างไม่เหมาะสมคือ มีการกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาที่เป็นพวกเดียวกัน		✓
	มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานต้นสังกัด		✓
	มีการอนุมัติให้ซื้อสินค้าคุณภาพต่ำในราคาที่แพงเกินจริง	✓	
	มีการกำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่เอื้อให้กับผู้ค้า รายใดรายหนึ่งหรือเป็นร้านค้าที่คุ้นเคย		✓
	มีการรับของขวัญ/เงินสนับสนุน/เงินบริจาคจาก ผู้รับบริการของหน่วยงานซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ใน ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	✓	

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง แนวความคิดในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

ความหมาย

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่จะส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายเบื้องต้น ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบต่อหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบ ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป้าหมายขององค์กรโดยการวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับ และโอกาสที่จะ เกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง การวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงโดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง (Impact) ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของส่วนงานหรือหน่วยงานภายใน ส่วน งาน โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

การทุจริต (Corruption) หมายถึง การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในทางมิชอบ เพื่อ ประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก หรือประโยชน์อื่นใดอันมิควรได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อ ประโยชน์ของผู้อื่น การทุจริตอาจเกิดได้หลายลักษณะ เช่น การติดสินบนเจ้าพนักงานด้วยการให้ หรือการรับ สินบน ทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยกยอก การปกปิด ข้อเท็จจริง การ ขัดขวางกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือ หน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจจะทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตน มิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่ มิควรได้โดย ชอบสำหรับตนหรือผู้อื่นซึ่งการกระทำดังกล่าวนั้นทำให้ตนเองได้ประโยชน์แต่เกิดความเสียหาย ต่อส่วนรวม จากความหมายนี้ แสดงให้เห็นว่าการกระทำเพื่อประโยชน์ของตนเอง ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่เพื่อ ส่วนรวมนั้น เป็นการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม ซึ่งหมายความว่า ผลประโยชน์ทับซ้อน

(Conflict of interest) เป็นการทุจริตคอร์รัปชันรูปแบบหนึ่งนั่นเอง การขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม หรือ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest) หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่และมีการใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่และ ความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดผล ประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ผลประโยชน์ทับ ซ้อนมีหลากหลายรูปแบบ ไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือ ทรัพย์สินก็ได้

วิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต เป็นการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยง เพื่อ ประเมินโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนด เกณฑ์ การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต ได้แก่ ระดับ โอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยง (Likelihood) ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์ใน เชิงคุณภาพ เนื่องจากข้อมูลเป็นเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินได้ สาเหตุของ ความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๒ ปัจจัย ดังนี้

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และ การ เปลี่ยนแปลงระบบงาน ความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและ เจ้าหน้าที่ บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือ ข้อบังคับของ หน่วยงาน เป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยี หรือสภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ตารางที่ ๑ เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อย
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นปานกลาง
๔	มาก	มีโอกาสเกิดขึ้นมาก
๕	มากที่สุด	มีโอกาสเกิดขึ้นมากที่สุด

ตารางที่ ๒ เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบต่อบุคลากร

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบน้อยที่สุด
๒	น้อย	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบน้อย
๓	ปานกลาง	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบบ้าง
๔	มาก	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบมาก
๕	มากที่สุด	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบมากที่สุด

การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็นสถานะสี่เขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่าง ปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลาย ขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้าม หน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่ เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่ รู้จัก ไม่สามารถ ตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่าง สม่าเสมอ

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจาก ผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของ ความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ตารางที่ ๓ ช่วงระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี	มาตรการควบคุม
ระดับความเสี่ยงต่ำ	๑ - ๓ คะแนน	เขียว	ยอมรับความเสี่ยง (มีผลกระทบหน่วยงานภายใน สำนัก/กอง)
ระดับความเสี่ยงปานกลาง	๔ - ๙ คะแนน	เหลือง	ยอมรับความเสี่ยง แต่ควรมีมาตรการ ควบคุม (มีผลกระทบหน่วยงานภายใน สำนัก/กอง)
ระดับความเสี่ยงสูง	๑๐ - ๑๖ คะแนน	ส้ม	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง ให้อยู่ใน ระดับที่ยอมรับได้ (มีผลกระทบต่อหน่วยงานภายใน ส่วน/กอง)
ระดับความเสี่ยงสูงมาก ต้อง มี มาตรการควบคุมความเสี่ยง หรือ หลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดยการ หยุด ยกเลิก เปลี่ยนแปลง กิจกรรม	๑๗ - ๒๕ คะแนน	แดง	มาก ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง หรือ หลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดยการหยุด ยกเลิก เปลี่ยนแปลงกิจกรรม (มีผลกระทบต่อ บุคคลภายนอก)

ตารางที่ ๔ ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
		๑	๒	๓	๔	๕
		โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Like hood)				

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

ตารางที่ ๕ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง		ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		จำเป็นของการ เฝ้าระวัง	รุนแรงของ ผลกระทบ	
๑	การนำรถราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน	๑	๒	๒
๒	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์	๒	๓	๖
๓	การส่งใช้เงินยืม	๑	๒	๒

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเด็นการทุจริต	รูปแบบของการทุจริต	โอกาสในการเกิดการทุจริต	โอกาสที่จะเกิด การทุจริต	ระดับของ ผลกระทบ	มาตรการป้องกัน การทุจริต	แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกัน การทุจริต	ผู้รับผิดชอบ	บทกำหนดโทษ
๑. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	๑.๑ การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits)	<ul style="list-style-type: none"> กระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ เงินและมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้ อย่างไม่เหมาะสมคือ มี การกำหนด เงื่อนไขที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้ เสนอราคาที่เป็นพวกเดียวกัน มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำ กับ หน่วยงานต้นสังกัด มีการอนุมัติให้ซื้อสินค้าคุณภาพต่ำในราคาที่แพงเกินจริง มีการกำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่เอื้อให้กับผู้ค้ารายใดราย หนึ่งหรือเป็นร้านค้าที่คุ้นเคย มีนายหน้าหรือผู้ค้าคนกลางมา เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้าง มีการรับของขวัญ/เงิน 	๒	๓	<ul style="list-style-type: none"> ให้ยึดพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ยึดระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ยึดประกาศ คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดบุรีรัมย์ เรื่อง. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล 	<ul style="list-style-type: none"> ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตาม แผนปฏิบัติในการดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและ การพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อ ส่งเสริมความโปร่งใสในการ จัดซื้อจัดจ้าง ของ เทศบาล เมืองบุรีรัมย์ ในการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้มี หน้าที่ ดำเนินการต้องไม่เป็น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่น ข้อเสนอหรือ คู่สัญญา ไม่เรียกรับผลประโยชน์ใด ๆ ที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ทั้งจากผู้จ้าง - ผู้รับจ้าง ไม่รับของขวัญ/เงิน สนับสนุน/ เงินบริจาคทั้งที่เป็นส่วนตัว และ ไม่ใช่ตัวเงินที่ ส่งผลต่อการ ปฏิบัติหน้าที่ หรือพวกพ้อง และเสีย 	<ul style="list-style-type: none"> ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดซื้อจัด จ้างเช่น เจ้าหน้าที่พัสดุ คณะกรรมการ กำหนดราคา กลาง, คณะกรรมการ กำหนด รายละเอียด คุณลักษณะ เฉพาะ คณะกรรมการ พิจารณาผล การผู้ประกวด ราคา คณะกรรมการ พิจารณาผล การผู้ประกวด ราคา คณะกรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> พระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้างและการ บริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ บทกำหนดโทษตาม มาตรา ๑๒๐ ผู้ใดเป็น เจ้าหน้าที่ หรือผู้มีส่วน จ้างที่ในการดำเนินการ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง หรือ การบริหารพัสดุปฏิบัติ หน้าที่ ในการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการ บริหารพัสดุตามระบียบ หรือประกาศที่ออก ตามความในพระราชบัญญัติ นี้โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความ เสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ หน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุ ตามพระราชบัญญัตินี้

			<p>- วางตัวเป็นกลางในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง อาทิ ไม่กำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่เอื้อให้กับผู้ขายใดรายหนึ่ง ไม่กำหนดเงื่อนไขที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาที่เป็นพวกเดียวกัน และไม่ใช้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูล หรือการปิดข้อมูล</p>		<p>- ผู้เป็นผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน ในการกระทำ ความผิดตาม วรรคหนึ่งผู้ัน ต้องระวางโทษ ตามที่กำหนดไว้สำหรับ ความผิดตามวรรคหนึ่ง</p> <p>- ประกาศคณะกรรมการ พนักงานเทศบาล เรื่อง หลักเกณฑ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัยฯ</p> <p>โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ</p> <p>(๑) ภาคทัณฑ์</p> <p>(๒) ตัดเงินเดือน</p> <p>(๓) ลดขั้นเงินเดือน</p> <p>(๔) ปลดออก</p> <p>(๕) เลื่อน</p>
--	--	--	--	--	--

	<p>๒.๒ การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside information)</p>	<p>- การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่ พรรคพวก/ญาติเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ - ใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายในเพื่อ ประโยชน์ ของตนเอง/พวกพ้อง</p>	<p>- ให้ความรู้แก่บุคลากร เพื่อนโยบายและยึดถือข้อบังคับ ว่าด้วยจรรยาบรรณ ข้าราชการ และบุคลากรใน เทศบาลเมืองบุรีรัมย์</p>	<p>- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้ - ปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ</p>		<p>- ข้อบังคับเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ว่าด้วยจรรยาบรรณข้าราชการและเทศบาลเมืองบุรีรัมย์และประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล เรื่อง หลักเกณฑ์เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัยฯ</p>
--	--	--	--	---	--	---

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ได้กำหนดมาตรการป้องกัน ควบคุม การทุจริตไว้โดย ภาพรวม ดังนี้

(๑) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของ เทศบาลเมืองบุรีรัมย์เช่น

- จัดโครงการฝึกอบรมเสริมสร้างวินัยและป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมพนักงานเทศบาลและลูกจ้าง
- จัดโครงการเสริมสร้างความซื่อสัตย์ สุจริต และปลุกฝัง ทศนคตวัฒนธรรมที่ดีในการต่อต้านการ

ทุจริต

- จัดโครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนให้กับพนักงานเทศบาลและพนักงานจ้าง

(๒) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรใน อย่างสม่ำเสมอ

และต่อเนื่อง

- จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ผลักดันให้บุคลากรได้มีค่านิยม ไม่ปฏิบัติในลักษณะเสี่ยงต่อการหาผลประโยชน์ทับซ้อน และให้มี

ความเชื่อว่าผลประโยชน์ทับซ้อนดังกล่าว เป็นภัยต่อราชการส่วนรวม ต่อสังคม และ ต่อประเทศชาติ

- การเปิดเผยเอกสารตามที่กฎหมายกำหนด
- ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และยึดตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- ผู้บังคับบัญชาต้องเป็นต้นแบบที่ดี และไม่ปกป้องผู้กระทำผิด

แนวปฏิบัติการป้องกันการทุจริต : กรณีการจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์

๑. ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามแนวปฏิบัติในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์
๒. ในการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือ คู่สัญญา
๓. ไม่เรียกรับ - รับผลประโยชน์ใด ๆ ที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ทั้งจากผู้จ้าง - ผู้รับจ้าง
๔. ไม่รับของขวัญ/เงินสนับสนุน/เงินบริจาคทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช้ตัวเงิน ที่ส่งผลต่อการ ปฏิบัติหน้าที่ที่อาจส่งผลกระทบต่อทางราชการได้
๕. ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน ปฏิบัติหน้าที่เอาผลประโยชน์ตัวเองหรือพวกพ้อง และเสียประโยชน์ของทางราชการ
๖. วางตัวเป็นกลางในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง อาทิ ไม่กำหนดรายละเอียด ข้อมูลจำเพาะที่เอื้อให้กับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง ไม่กำหนดเงื่อนไขที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้ เสนอราคาที่เป็นพวกเดียวกัน และไม่ให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติ เพื่อ แสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการปกปิดข้อมูล
๗. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้
๘. ปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง และ

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖	
หน่วยงานที่ประเมิน	เทศบาลเมืองบุรีรัมย์
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	การจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ เงินและมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง - มีการอนุมัติให้ซื้อสินค้าคุณภาพ ต่ำในราคาที่แพงเกินจริง - มีการรับของขวัญ/เงินสนับสนุน/ เงินบริจาคจากผู้รับบริการของ หน่วยงานซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติ หน้าที่ในด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
โอกาส/ความเสี่ยง	ปานกลาง
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	
	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ
	☒ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง
	☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่สมบูรณ์
	☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม
	☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินงาน	<p>เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการจัดการความเสี่ยง การจัดซื้อจัดจ้าง ด้วยการเฝ้าระวังและติดตาม ความเสี่ยงดังกล่าว อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดย กำชับ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ถือเป็นปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ตาม พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ในการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา - ไม่เรียกรับ/ รับผลประโยชน์ใด ๆ ที่ ก่อให้เกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน ทั้งจากผู้จ้าง - ผู้รับจ้าง - วางตัวเป็นกลางในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง อาทิ ไม่กำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่เอื้อให้กับผู้ค้ารายใด รายหนึ่ง ไม่กำหนดเงื่อนไขที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาที่เป็นพวกเดียวกัน และไม่ให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการปกปิด ข้อมูล - ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และ ตรวจสอบได้ - มีการจัดการฝึกอบรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม พนักงานและลูกจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖